

prof. dr hab. Tomasz Lisowski

Monografie

2018

Przekłady Jakuba Wujka w odnowie leksyki Nowego Testamentu gdańskiego (1606). Ujęcie dystrybucyjno-kontekstowe. Wydawnictwo Rys, Poznań 2018, ss. 295.

2010

Sola Scriptura. Leksyka Nowego Testamentu Biblii gdańskiej (1632) na tle porównawczym. Ujęcie kwantytatywno-dystrybucyjne. Wydawnictwo Rys, Poznań 2010, ss. 534.

2001

Grafia druków polskich z 1521 i 1522 roku. Problemy wariantywności i normalizacji. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2001, ss. 112.

1999

Polszczyzna początku XVI wieku. Problemy wariantywności i normalizacji fonetyki i fleksji. Wydawnictwo WiS, Poznań 1999, ss. 301.

Artykuły

2020

Czeski odrodzeniowiec przekłada Pismo Św. „Bohemistyka” 19, 2020, z. 1, s. 135-138.

2019

Demasculinisation of the Biblical Message. Polish Equivalents of the Greek Phrase τέκνα τοῦ Θεοῦ ‘Children of God’ in the Renaissance Translations of the New Testament into Polish. „Slavia. Časopis pro Slovanskou Filologii / Slavia. The Journal for Slavic Philology” 88, 2019, z. 4, s. 440-452 <<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=837927>>

The Lexis of the Gdańsk Bible. W: Word of God, Words of Men: Translations, Inspirations, Transmissions of the Bible in the Polish-Lithuanian Commonwealth in the Renaissance. Red. J. Pietrzak-Thébault. Vandenhoeck & Ruprecht. Göttingen 2019, s. 281-302.

Atrybuty ziemi w momencie tworzenia. Ekwiwalenty hebrajskiego וְהָיָה אֲדָמָה (Gen 1,2) i ich wartość semantyczna w polskich renesansowych przekładach biblijnych. W: *Studia hebraica. Księga pamiątkowa. Seminarium Wiedzy o Hebrajszczyźnie Biblijnej dedykowana Pani Profesor Kamilli Terminińskiej.* Red. M. Zając, I. Kida. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. Katowice 2019, s. 189-206.

Ekwiwalenty hebrajskiego tohu vavohu (Gen 1:2) w wybranych polskich i koreańskich przekładach biblijnych. „Spotkania Polonistyk Trzech Krajów – Chiny, Korea, Japonia” 2018/2019, s. 293-304.

2018

Hiponimizacja polskich ekwiwalentów greckich leksemów z pola semantycznego DZIECKO w Nowym Testamencie Biblii Jakuba Wujka (1599). W: *Filologia jako porządkowanie*

chaosu. Studia nad językiem i tekstem. Ad honorem Professoris Marci Cybulski. Red. E. Woźniak, A. Lenartowicz-Zagrodna. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2018, s. 183-200.

Wojciech Ryszard Rzepka (1940-2008) – badacz dziejów języka polskiego. W: *Stulecie poznańskiej polonistyki (1919-2019).* Tom 2: *Językoznawstwo (po roku 1945).* Red. A. Piotrowicz, S. Wysłouch, B. Judkowiak, S. Karolak. Wydawnictwo „Poznańskie Studia Polonistyczne”, Poznań, 2018, s. 287-302 (współautorzy: A. Pihan-Kijasowa, J. Migdał).

Ekwiwalenty greckiego παιδαγωγός (Gal 3,24.25) w polskich renesansowych przekładach Nowego Testamentu. W: *Wokół dziejów używania polszczyzny – wspólnoty, potrzeby, zachowania komunikatywne.* Red. M. Hawrysz, M. Uździcka. „Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze” 2017. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018, s. 225-240.

Intelektualizacja i jej pochodne: standaryzacja i grafizacja jako czynniki kształtujące polszczyznę literacką w początkach ery typograficznej. W: *Historia języka w XXI wieku. Stan i perspektywy.* Red. M. Pastuch, M. Siuciak. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018, s. 109-125.

2017

Językowa kreacja mężczyzny w Marcie Elizy Orzeszkowej. W: *Aksjomaty i dylematy w życiu i twórczości Elizy Orzeszkowej.* Red. E. Skorupska-Raczyńska, J. Rutkowska, Wydawnictwo Naukowe Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski, 2017, s. 97-104 (współautor: J. Migdał).

Ekwiwalenty greckich leksemów z pola semantycznego DZIECKO: παιδίον, τεκνίον oraz τέκνον jako form adresatywnych w polskich przekładach Nowego Testamentu tradycji protestanckiej. W: *Współczesny i dawny obraz dziecka w języku.* Red. L. Mariak, J. Rychter, Uniwersytet Szczeciński, volumina.pl, Szczecin, 2017, s. 115-125.

2016

Ekwiwalenty greckiego leksemu ἀρσενokoίτης (1Cor 6,9; 1Tim 1,10) w wybranych polskich renesansowych przekładach biblijnych. Ujęcie lingwistyczno-antropologiczne. „Slavia. Časopis pro Slovanskou Filologii / Slavia. The Journal for Slavic Philology” 85, 2016, z. 3-4, s. 333-346.

Ojciec nasz - przekład - modlitwa. Problem derytualizacji języka polskich translacji biblijnych. „Poradnik Językowy” 5, 2016, s. 7-27.

Niektóre ekwiwalenty łacińskiego filia w Psalterzu Dawidowym (1579) Jana Kochanowskiego. W: *Dawne z nowym łącząc... In memoriam Mariani Kucala.* Red. J. Klimek-Grądzka, M. Nowak, Towarzystwo Naukowe KUL, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin, 2016, s. 155-163.

Nowotestamentowe leksemy Biblii brzeskiej (1563), nieobecne w późniejszych przekładach translacyjnego kontinuum kalwińsko-luterańskiego, utrwalone w Biblii Jakuba Wujka (1599). W: *W kręgu dawnej polszczyzny.* Red. M. Mączyński, E. Horyń, E. Zmuda. Akademia Ignatium, Wydawnictwo WAM, Kraków, 2016, s. 121-139.

2015

Achim iseul, koreański protest song z czasów dyktatury w przekładzie na polski. Dylematy tłumacza. W: „Spotkania Polonistyk Trzech Krajów – Chiny, Korea, Japonia” 2015, s. 93-102.

Wybrane leksemy wskazujące na relację filiacyjną między Nowym Testamentem Biblii gdańskiej (1632) a Nowym Testamentem Biblii kralickiej (1593) na tle średniej leksykalnej polszczyzny szesnastowiecznej. W: *Języki słowiańskie w procesie przemian.* Red. G. Olchowa, M. Balowski, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bistrici, Banska Bistrica, 2015, s. 95-106.

Grafizacja polszczyzny u progu ery typograficznej (lata 1521 i 1522) – między konwencją a kreacją. „Slabeueo Yeongu (Issledovania po Slavianskim Jazykam)” 20, 2, 2015, s. 43-56.

2014

The lexis of the New Testament in the Brest Bible (1563) as compared to select subsequent Renaissance translations of the Bible into Polish. The possible filiational relation with respect to lexis. „East European & Balkan Studies” 38, nr 3, 2014, s. 75-118.

Delimitacyjno-semantyczne wykładniki graficzne renesansowej krytyki tekstu w Nowym Testamencie (1551, 1552) w przekładzie Stanisława Murzynowskiego. „Slavia Occidentalis” 72, 2014, s. 111-120.

Problem leksykalnej relacji filiacyjnej między biblijnymi przekładami renesansowymi. Casus Nowego Testamentu Biblii Jakuba Wujka (1599) i Nowego Testamentu Biblii brzeskiej (1563). „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 22, 2014, s. 119-137.

2013

An alphabetic writing system as a perceptual filter in the acquisition of a foreign language. The case of Koreans studying Polish. “Spotkania Polonistyk Trzech Krajów – Chiny, Korea, Japonia. Międzynarodowa Konferencja Akademicka w Seulu” 5, 2013, s. 193-200.

Dobra Czytanka wg św. ziom’a Janka a tradycja polskiego stylu biblijnego. „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 20 (40), 2, 2013, s. 119-131 (współautor: P. Wiatrowski).

Relikty leksykalne szesnastowiecznej czeskiej Biblii kralickiej w Nowym Testamencie Biblii warszawskiej (1975). „Slavia Occidentalis” 69, 2013, s. 157-177.

Leksem panna w znaczeniu ‘dziewica’ jako attributivum Marii, matki Jezusa, a polskie przekłady nowotestamentowe. W: *Cum reverentia, gratia, amicitia... Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Bogdanowi Walczakowi.* Tom 2. Red. J. Migdał, A. Piotrowska-Wojaczyk. Wydawnictwo Rys, Poznań, 2013, s. 273-287.

Partykularyzm leksykalno-semantyczny. Wybrane przykłady z języka koreańskiego i ich ekwiwalenty w języku polskim. „Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze” 2012, 2013, s. 87-96.

2012

Desakralisierung der biblischen Botschaft? Die Hiphop - Fibel „Dobra Czytanka wg św. ziom’a Janka”, oder „Das Evangelium nach Johannes”. W: *Wortsemantik zwischen Säkularisierung und (Re)Sakralisierung öffentlicher Diskurse.* Red. A. Nagórko. Hildesheim – Zürich – New York 2012, s. 57-71 (współautor: P. Wiatrowski).

Polskie ekwiwalenty greckiego πασχα w trzech przekładach nowotestamentowych – w Biblii brzeskiej (1563), w Biblii Jakuba Wujka (1599) oraz w Biblii gdańskiej (1632). Trzy

techniki translacyjne. W: Mundus verbi. In honorem Sophiae Cygal-Krupa. Red. M. Pachowicz, K. Choińska. Tarnów 2012, s. 57-69.

2011

Konfucjanizm a językowa kategoryzacja rzeczywistości. Wybrane przykłady z języka koreańskiego. W: Język doświadczenia religijnego. Red. E. Skorupska-Raczyńska, G. Cyran. Szczecin 2011, s. 375-383.

Nowe wobec dawnego. Słownictwo Nowego Testamentu Biblii gdańskiej (1632) a zasób leksykalny Słownika polszczyzny XVI wieku. W: Nasz język w przeszłości. Nasza przeszłość w języku. I. Kępka, L. Warda-Radys. Gdańsk 2011, s. 171-185.

Wstęp. Wojciech Ryszard Rzepka – badacz dziejów języka polskiego. W: W. R. Rzepka, Studia nad dawną polszczyzną ogólną i regionalną. Opr. A. Pihan-Kijasowa. Poznań 2011, s. 9-32 (współautorzy: A. Pihan-Kijasowa, J. Migdał).

2010

Economic calculation and Polish alphabetic writing. W: Spotkania polonistyk trzech krajów – Chiny, Korea, Japonia. Międzynarodowa Konferencja Akademicka w Tokio. Rocznik 2009. Red. Tokimasa Sekiguchi. Tokio [Japonia] 2010, s. 195-204.

Leksyka Nowego Testamentu Biblii brzeskiej (1563) oraz Biblii Jakuba Wujka (1599) wobec zasobu leksykalnego Słownika polszczyzny XVI wieku. „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 16 (36), 2010, s. 143-161.

Leksykalizacja pisowni polskiej w dobie staro- i średniopolskiej jako problem badawczy. Uwagi na marginesie prac Władysława Kuraszkiewicza. W: Dokument pisany w badaniach historyka języka polskiego. Z badań nad grafiką i fonetyką historycznej polszczyzny. Red. M. Kuźmicki, M. Osiewicz. Zielona Góra 2010, s. 149-166 (współautor: M. Osiewicz).

Czy z ilości wynika wartość? Uwagi nad leksyką Nowego Testamentu Biblii gdańskiej. W: Ilość – wielkość – wartość. Materiały konferencji 11-13 maja 2009 r. Red. E. Umińska-Tytoń. Łódź 2010, s. 251-266.

O przekraczaniu granic. Koreańczycy uczący się języka polskiego. Pismo. W: Glottodydaktyka polonistyczna. Materiały konferencji naukowej „Dydaktyka języka polskiego jako obcego wobec zjawisk współczesnej kultury”. Szczecin 17 listopada 2009 r. Red. J. Ignatowicz-Skowrońska. Szczecin 2010, s. 37-45.

Czy Dobra Czytanka według św. ziom’a Janka przemawia? Komentarz lingwistyczny na podstawie wypowiedzi internautów. W: Przeobrażenia w języku i komunikacji medialnej na przełomie XX i XXI wieku. Red. M. Karwatowska, A. Siwiec, Chełm 2010, s. 79-87 (współautor: P. Wiatrowski).

Zapóżyczania wśród regionalizmów w najnowszych słownikach języka polskiego. „Slavia Occidentalis” 67, 2010, s. 83-89 (współautorzy: A. Piotrowska-Wojaczyk, J. Migdał).

Pisownia. Główne fazy rozwoju (propozycja rozdziału podręcznika do nauczania treści historycznojęzykowych na studiach I stopnia. „Kwartalnik Językoznawczy” 3-4, 2010, on-line: http://pmichal-kwartjez.home.amu.edu.pl/teksty/teksty2010_3-4_3-4/Lisowski.pdf

2009

Dwa protestanckie przekłady Nowego Testamentu z 1606 i 1632 roku, autorstwa ks. Daniela Mikołajewskiego, wobec Biblii brzeskiej i Biblii Jakuba Wujka. Wybrane parametry

prof. dr hab. Tomasz Lisowski

kwantytatywne charakteryzujące leksykę. W: Język doświadczenia religijnego. T. 2. Red. G. Cyran, E. Skorupska-Raczyńska. Szczecin 2009, s. 29-42.

Jak leksykalnie prawdę o zmartwychwstaniu wyraża Biblia brzeska (1563), Biblia Jakuba Wujka (1599) i Biblia gdańska (1632)? W: Język. Religia. Tożsamość. T. 3. Red. G. Cyran, E. Skorupska-Raczyńska. Gorzów Wielkopolski 2009, s. 51-63.

2008

Między doktryną a wiernością przekładu. Grecki leksem εκκλησία i jego polskie ekwiwalenty w protestanckich tłumaczeniach Nowego Testamentu z XVI i XVII w. W: Język doświadczenia religijnego. T. 1. Red. G. Cyran, E. Skorupska-Raczyńska. Szczecin 2008, s. 285-298.

Rzeczownikowe hapakslegomena swoiste Nowego Testamentu Biblii gdańskiej – tradycja i nowoczesność. Ujęcie statystyczne. W: Tradycja a nowoczesność. Materiały z konferencji 14-16 maja 2007 r. Red. E. Woźniak. Łódź 2008, s. 89-99.

Typologia błędów fleksyjnych Koreańczyków uczących się języka polskiego. W: W poszukiwaniu nowych rozwiązań. Dydaktyka języka polskiego jako obcego u progu XXI wieku. Red. W. Miodunka, A. Seretny. Kraków 2008, s. 159-168 (współautor: A. Mielczarek).

2007

Lingwistyczne i kulturowe uwarunkowania nauczania języka polskiego w Departamencie Polskim Hankuk University of Foreign Studies w Seulu. (Linguistic and cultural circumstances of teaching Polish at the Polish Department of Hankuk University of Foreign Studies in Seoul). W: Studia polonistyczne w Azji. Red. Cheong Byung Kwon. Yongin [Republika Korei] 2007, s. 117-128.

Geneza imiesłowu reca w Kazaniach świętokrzyskich. Trzy modele interpretacji historycznojęzykowej. W: Amoenitates vel Lepores philologiae. Red. R. Laskowski, R. Mazurkiewicz. Kraków 2007, s. 175-184.

Przekład biblijny a kontekst kulturowy. Greckie ἄρτος w Modlitwie Pańskiej po koreańsku. W: Język religijny dawniej i dziś. T. 3. Red. P. Bortkiewicz, S. Mikołajczak, M. Rybka. Poznań 2007, s. 401-407.

Determinizm kulturowy a leksyka. Pięć powinności konfucjańskich a koreańskie nazwy stopni pokrewieństwa. W: Z zagadnień leksykologii i leksykografii języków słowiańskich. Red. J. Kemper-Warejko, E. Kaproń-Charzyńska, Toruń 2007, s. 401-413.

2005

Tradycja i nowatorstwo – demorfologizacja rodzaju w C., N. i Ms. Im. rzeczowników w trzech protestanckich edycjach Nowego Testamentu z 1563, 1606 i 1632 roku. W: Ad perpetuam rei memoriam. Profesorowi Wojciechowi Ryszardowi Rzepce z okazji 65 urodzin. Red. A. Pihan-Kijasowa, J. Migdał, Poznań 2005, s. 249-263.

2004

The beginning of the typographical era in Poland. „Journal of Central & East European Studies” [The Korean Association of the Central and East European Studies. Seoul, Republika Korei] 6 (2), 2004, s. 139-165.

Yeoucheoreom gyohwalhan czyli chytry jak lis. Kilka uwag o genezie polskich i koreańskich frazeologizmów. W: Studia nad polszczyzną współczesną i historyczną. Prace

prof. dr hab. Tomasz Lisowski

dedykowane Profesorowi Stanisławowi Bąbie w 65-lecie urodzin. Red. J. Liberek. Poznań 2004, s. 189-196.

Ideografizacja polskiego pisma a interpretacja historycznojęzykowa albo co wiemy o dawnym polskim systemie graficznym. „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego” 60, 2004, s. 17-28.

2003

The Captive Mind? On the language of advertising in Poland in 1998-2001. „Journal of Central & East European Studies” [The Korean Association of the Central and East European Studies. Seoul, Republika Korei] 4 (1), 2003, s. 19-31.

Structure of linguistic norms in 16th century Polish. „Seullabeueo Yeongu” [Hanguk Seullabeueo Hakhwe; Koreańskie Towarzystwo Słowistów. Seul, Republika Korei] 8, 2003, s. 69-86.

Polish printed book and the developing of Polish spelling system. „East European Studies” [East European and Balkan Institute. Center for International Area Studies Hankuk University of Foreign Studies. Seul, Republika Korei] 12 (1), 2003, s. 111-135.

Ideagraphization of the Polish writing system and the historical linguistic interpretation i.e. what we know about the old Polish spelling system. „Journal of Central & East European Studies” [The Korean Association of the Central and East European Studies. Seoul, Republika Korei] 5 (2), 2003, s. 89-112.

2002

Fleksyjne ślady normy rękopisów w dwu edycjach Żywota Pana Jezusa Krysta z 1522 roku. W: *Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny.* T. 8. Red. M. Białoskórska, L. Mariak. Szczecin 2002, s. 379-387.

Język Biblii warszawskiej, współczesnego przekładu Pisma św., wobec tradycji. W: *Język polski. Współczesność. Historia.* T. 2. Red. W. Książek-Bryłowa, H. Duda. Lublin 2002, s. 123-140.

W drodze do doskonałości. Uwagi o leksyce protestanckich przekładów Biblii. W: *O doskonałości.* Cz. 1. Red. A. Maliszewska. Łódź 2002, s. 271-282 (współautor: J. Migdał).

Uwagi o słownictwie protestanckich przekładów Biblii. Osobliwości leksykalne Biblii brzeskiej a Biblia gdańska. W: *Studia językoznawcze. Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny.* T. 1. Red. M. Białoskórska, W. Książek-Bryłowa, W.R. Rzepka i in. Szczecin 2002, s. 209-219 (współautor: J. Migdał).

2001

Leksykalne osobliwości szesnastowiecznych przekładów Biblii w świetle tłumaczeń Jakuba Wujka. W: *Idee chrześcijańskie w życiu Europejczyka.* T. 1. Red. A. Ceglińska, Z. Staszewska. Łódź 2001, s. 277-86 (współautor: J. Migdał).

Historyja o Szczęściu a o Swejwoli (1522) a Fortuny i cnoty różność (1524) – dwa ujęcia normatywne. „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 8 (28), 2001, s. 53-71.

1999

Fleksyjne warianty bohemizujące wobec normy tekstu Żywota Pana Jezusa Krysta z 1522 roku w redakcji Jana Sandeckiego. W: *Poznańskie Spotkania Językoznawcze*. 5, 1999, s. 85-92.

Nuda - jej językowy rodowód. W: *Silva rerum. Księga pamiątkowa poświęcona Profesorowi Markowi Kornaszewskiemu w 70 rocznicę urodzin.* Red. M. Borejszo, S. Mikołajczak. Poznań 1999, s. 218-226.

1998

Fonetyczne warianty o charakterze bohemizującym wobec normy tekstu Żywota Pana Jezusa Krysta z 1522 roku w redakcji Jana Sandeckiego. W: *Viribus unitis. Księga poświęcona Profesor Monice Gruchmanowej w 75-lecie urodzin.* Red. M. Borejszo, S. Mikołajczak. Poznań 1998, s. 205-220.

Żywotność słownictwa osobliwego staropolskich psalterzy w XVI wieku. „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 5 (25), 1998, s. 73-82 (współautor: J. Migdał).

1997

Osobliwości językowe pieśni wielkopostnych. W: *Wielkanoc w polskiej kulturze.* Red. M. Borejszo. Poznań 1997, s. 77-90.

Psy szczekają. O języku Psów Władysława Pasikowskiego. W: *Poloniści o filmie.* Red. M. Hendrykowski. Poznań 1997, s. 231-239.

1996

Wariantywność fleksji femininów samogłoskowych w dwóch wydaniach „Żywota Pana Jezusa Krysta” z 1522 roku. W: *Studia historycznojęzykowe*. T. 2. Red. M. Kucala, W.R. Rzepka. Kraków 1996, s. 155-163.

1995

Bohemizmy wśród leksemów osobliwych staropolskich psalterzy. W: *Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny*. T. 2. Red. M. Białoskórska, A. Belchnerowska. Szczecin 1995, s. 149-160 (współautor: J. Migdał).

1994

Układ nadawczo-odbiorczy w najstarszych polskich listach miłosnych. „Studia Polonistyczne” 20, 1994, s. 93-100 (współautor: J. Migdał).

Leksemy osobliwe w miejscach słownikowo różnych Psalterza floriańskiego i puławskiego. W: *Studia historycznojęzykowe*. T. 1. Red. M. Kucala, Z. Krążyńska. Kraków 1994, s. 101-112 (współautor: J. Migdał).

Ślady graficznej tradycji rękopisów w dwu edycjach „Żywota Pana Jezusa Krysta” Baltazara Opeca z 1522 roku. „Slavia Occidentalis” 51, 1994, s. 66-73.

1993

Cerkiew i kościół jako ‘ecclesia’ i ‘templum Christianorum’ w polszczyźnie szesnastowiecznej. W: *Język a chrześcijaństwo*. Red. I. Bajerowa, M. Karpluk, Z. Leszczyński. Lublin 1993, s. 131-144.

Jan Sandeck, redaktor „Żywota Pana Jezusa Krysta” z 1522 roku wobec ortografii druków czeskich. „Slavia Occidentalis” 50, 1993, s. 93-104.

prof. dr hab. Tomasz Lisowski

1991

Wariancja form językowych w „Żywocie Pana Jezusa Krysta” Baltazara Opeca z 1522 r. (edycja H. Wietora). „Studia Polonistyczne” 16/17, 1991, s. 53-70.

1990

Niektóre wyrazy rzadkie w dwóch wydaniach „Żywota Pana Jezusa Krysta” Baltazara Opeca z 1522 r. „Poradnik Językowy” 1990, s. 48-57.

Recenzje w czasopismach naukowych

2013*

Seria wydawnicza Libri librorum pod redakcją Katarzyny Meller i Wiesława Wydry. „Slavia Occidentalis” 69, 2013, s. 213-217.

2008

Marek Osiewicz, Wariantywność leksemów w zakresie nieseryjnych zmian fonetycznych w listach polskich z I. połowy XVI wieku. Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Poznań 2007, ss. 138. „Slavia Occidentalis” 65, 2008, s. 167-171.

1989

Polszczyzna regionalna Pomorza. Zbiór studiów. Red. K. Handke. Wejherowo 1986. „Slavia Occidentalis” 45, 1989, s. 168-170.

1987

H. Wiśniewska, Renesansowe życie i dzieło Sebastiana Fabiana Klonowicza. Wydawnictwo Lubelskie. Lublin 1985, ss. 340. „Slavia Occidentalis” 44, 1987, s. 154-157.

Artykuły o charakterze popularyzatorskim

1998

Reklamowa nowomowa. „Tygodnik Powszechny” 36, 1998, s. 5 (współautor: M. Łuczak).

1991

Towarzystwo Zbieraczów... czy Towarzystwo Zbieraczy...? „Głos Ziemi Szamotulskiej” 1-2, 1991, s. 11.

Służba ma naprzód ustawiczna... „Głos Ziemi Szamotulskiej” 23, 1991, s. 3.

Uwagi o konkursie językowym. „Głos Ziemi Szamotulskiej” 1991, 5, s. 11 (współautor: A. Krygier).

Przepraszam, jak dojść do placu Sienkiewicza? „Głos Ziemi Szamotulskiej” 9, 1991, s. 12 (współautor: A. Krygier).

1990

Cerkiew to również wyraz polski. „Głos Szamotuł” 1, 1990, 5, s. 6.

1989

Płaski kołpak. „Głos Wielkopolski” 48, 1989, s. 6.

Współredagowanie zbiorowych opracowań leksykograficznych

2003

Nowy słownik Fundacji Kościuszkowskiej angielsko-polski i polsko-angielski. The New English-Polish and Polish-English Kosciuszko Foundation Dictionary. Red. J. Fisiak. Kraków 2003, t. 1, ss. 1760, t. 2, ss. 1288.

2001–2002

Pons. Duży słownik polsko-niemiecki. Red. M. Świrska. Poznań 2001, ss. 616; *Pons. Duży słownik polsko-niemiecki, niemiecko-polski.* Cz. 1: Red. M. Świrska. Poznań 2002. Wydawnictwo Lektor Klett, ss. 632.

2001

Pons. Kompaktwörterbuch. Für alle Fälle. Polnisch-Deutsch, Deutsch-Polnisch. Teil 1: *Polnisch-Deutsch.* Stuttgart, Düsseldorf, Leipzig 2001, Ernst Klett Verlag, ss.782.

1996–1997

Collins. Słownik polsko-angielski. Red. J. Fisiak. Warszawa 1996, ss. 505; *Collins. Słownik polsko-angielski.* Red. J. Fisiak. Wyd. 2. popr. Warszawa 1997, ss. 505; *Collins. Słownik angielsko-polski.* Red. J. Fisiak. Warszawa 1996, ss. 521; *Collins. Słownik angielsko-polski.* Red. J. Fisiak. Wyd. 2. popr. Warszawa 1997, ss. 521.

1994–2005

Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny. Red. H. Zgólkowa. T. 1: *a – amyloza.* Poznań 1994, ss. 315; t. 2: *an – aszelski.* Poznań 1995, ss. 342; t. 3: *at – ażurowy.* Poznań 1995, ss. 347; t. 4: *be – bk.* Poznań 1995, ss. 349; t. 5: *blacha – bujny.* Poznań 1995, ss. 360; t. 6: *buk – chloratyżacja.* Poznań 1995, ss. 357; t. 7: *chluba – część.* Poznań 1996, ss. 454; t. 8: *czy – doduszać.* Poznań 1996, ss. 451; t. 9: *dodzierać – dwużyłowy.* Poznań 1996, ss. 458; t. 10: *dy – enzymowy.* Poznań 1997, ss. 458; t. 11: *eo – framużka.* Poznań 1997, ss. 461; t. 12: *franca – gółka.* Poznań 1997, ss. 466; t. 13: *góra – homotermia.* Poznań 1997, ss. 467; t. 14: *homotetia – japs.* Poznań 1998, ss. 463; t. 15: *jar – kasiarz.* Poznań 1998, ss. 464; t. 16: *kasja – komasowanie.* Poznań 1998, ss. 471; t. 17: *komat – krasula.* Poznań 1998, ss. 470; t. 18: *krasy – lapnąć.* Poznań 1998, ss.472; t. 19: *Laponka – łonowy.* Poznań 1998, ss. 470; t. 20: *łoński – meritum.* Poznań 1999, ss. 470; t. 21: *merk – monzonit.* Poznań 1999, ss. 461; t. 22: *mop – narożny.* Poznań 1999, ss. 463; t. 23: *naród – nieplodny.* Poznań 1999, ss. 461; t. 24: *nieplonny – objąć się.* Poznań 1999, ss. 469; t. 25: *objechać – odstawka.* Poznań 2000, ss. 470; t. 26: *odstąpić – osaczyć.* Poznań 2000, ss. 470; t. 27: *osąd – paseo.* Poznań 2000, ss. 460; t. 28: *paser – placebo.* Poznań 2000, ss. 468; t. 29: *placек – podwis.* Poznań 2000, ss. 470; t. 30: *pozadawać – prosię.* Poznań 2001, ss. 458; t. 31: *pora – pozaczynać.* Poznań 2001, ss. 462; t. 32: *podwładna – por.* Poznań 2001, ss. 463; t. 33: *prosit – przesadnia.* Poznań 2001, ss. 469; t. 34: *przesadnie – psychotyzm.* Poznań 2001, ss. 472; t. 35: *psychoza – reprobować.* Poznań 2002, ss.463; t. 36: *reproducer – rozpruwać.* Poznań 2002, ss. 470; t. 37: *rozprysk – samotny.* Poznań 2002, ss. 463; t. 38: *samotok – skłaczyć się.* Poznań 2002, ss. 456; t. 39: *skład – spocony.* Poznań 2002, ss.477; t. 40: *spocząć – sufeta.* Poznań 2003, ss.479; t. 41: *sufi - szwalny.* Poznań 2003, ss.476; t. 42: *szwank – tłukowy.* Poznań 2003, ss. 479; t. 43: *tłum – ucłowieczyć.* Poznań 2003, ss. 480; t. 44: *uczniacki – wantowy.* Poznań 2003, ss. 479; t. 45: *wańczos – wniknięcie.* Poznań 2004, ss. 477; t. 46: *wniosek – wylanie się.* Poznań 2004, ss. 480; t. 47: *wylansować – zaćwierkać.* Poznań 2004, ss. 479. T.

prof. dr hab. Tomasz Lisowski

48: *zad – zatrzeć się*. Poznań 2004, ss. 480; t. 49: *zatrzepotać – zmywczy*. Poznań 2004, ss. 459; t. 50: *zn – żyźnie*. Poznań 2005, ss. 346.

Przekłady z języków obcych

2018*

Anna Wierzbicka, *Struktura semantyczna słów nazywających uczucia*. Tłum. Tomasz Lisowski. „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literaturoznawcza” 2018, s. 275-289.

2007

Kim Man Jung, *Sen ulotny jak obłok*. [Tyt. oryg. koreańskiego: *Guunmong*]. Tłum. Kyong Geun Oh, Tomasz Lisowski. Gniezno 2007, ss. 235.